

Vreedzaam, groeizaam, duurzaam, doen!

Meerjarenstrategie stichting Vreedzaam 2024-2026
d.d. 7 december 2023

Naast de begeleiding van bestaande en de invoering van nieuwe Vreedzame Wijk-programma's, de gezamenlijke viering van 175 jaar Grondwet middels een interactieve tool alsmede kwaliteitsverbetering van trainingsmateriaal, stond 2023 voor stichting Vreedzaam in het teken van het verbeteren van de bedrijfsvoering en communicatie en de ontwikkeling van de meerjarenstrategie (2024-2026). Het doel: de vreedzame beweging vergroten en versterken, zodat steeds meer kinderen en jongeren en hun opvoeders leren en ervaren hoe zij actief kunnen meebouwen aan een positief klimaat in hun wijk, buurt of stad en daarmee het fundament verstevigen van onze democratische rechtstaat. Nationale en internationale politieke ontwikkelingen onderstrepen het grote belang en de urgentie van het bieden van zulke vreedzame en inclusieve oplaadplekken, als alternatief voor polarisatie en uitsluiting.

Het uitgangspunt van de stichting is en blijft dat zij een ideële organisatie is, niet gericht op financiële winst, maar op maatschappelijke impact. Het doel van het meerjarenplan is om die maatschappelijke impact zichtbaarder te maken, te vergroten en te verankeren.

Ambities en prioriteiten 2024-2026

In lijn met de ingezette strategie van *het activeren* van kinderen, jongeren en opvoeders om het vreedzame gedachtengoed in praktijk te brengen, hebben we voor de komende twee jaar de volgende ambities en prioriteiten voor de ontwikkeling en versterking van de vreedzame beweging.

1. Versterken netwerkorganisatie en verkleinen kwetsbaarheid van de stichting

We willen een groter beroep doen op de verantwoordelijkheid van de lokale partners voor het bouwen en onderhouden van een lokale vreedzame beweging. Dit stelt scherpere eisen aan de betrokken partners: hoe is het programma Vreedzame wijk ingebed in de gemeente, wie is verantwoordelijk voor de continuïteit, wat zijn de tijdlijn, de financiële ruimte en vooruitzichten? Als gevolg van het verleggen van meer verantwoordelijkheden naar de lokale initiatiefnemers, ontstaat meer ruimte voor de directeur en sociaal regisseur om te focussen op netwerken, communicatie, faciliteren informatiebehoefte en kwaliteit.

Aanpak: de mensen die het vreedzame gedachtengoed al omarmen en voorleven (vreedzame helden/rolmodellen/ambassadeurs) voeden, waarderen en stimuleren om uit te groeien tot zelfstandige vreedzame regisseurs die in staat zijn om anderen te inspireren en activeren. Concreet: We werken in overleg met de huidige opdrachtgevers en coördinatoren een nieuw functieprofiel uit voor de coördinatoren en een checklist voor een wijk van start kan gaan. We houden ook de besluitvormingsstructuur tegen het licht: hoe houd je alle leden van een beweging betrokken en bevorder je eigenaarschap en democratische besluitvorming binnen de organisatie?

We creëren jaarlijkse vreedzame oplaadmomenten/plekken voor en samen met lokale initiatiefnemers/rolmodellen. Pilot in Utrecht in januari.
Het vreedzame verhaal van de ambassadeurs/rolmodellen maken we zichtbaar. Bijvoorbeeld 'opsteker' van de maand: een verhaal van een (lokale) ambassadeur op de website en sociale media.

2. Het implementatieproces en de maatschappelijke impact inzichtelijker maken

Aanpak: scherper in kaart brengen wat de begeleiding van stichting Vreedzaam inhoudt en welke voorwaarden en kosten daaraan verbonden zijn én wat de maatschappelijke impact is.

Concreet: Het begeleidingsproces zetten we in een stroomdiagram, inclusief de benodigde tijd en kosten. Zie bijlage 1 voor een eerste aanzet.

Aan de hand van een lijst van onze vreedzame principes en criteria (zoals: perspectief van jeugd, positieve benadering/taal, eigenaarschap) zichtbaar maken wat de toegevoegde waarde is van een vreedzame wijk voor verschillende betrokkenen (jeugd, ouders, opvoeders/bewoners, school, maatschappelijk werkers, beleidsmakers, etc.). Denk aan: veiligheid, gezondheid, verbondenheid, participatie, leefbaarheid (opgeruimd, aantrekkelijk, schoon), geluk, etc.

Hierbij maken we gebruik van de Appreciative Inquiry-methode voor waarderend onderzoek. Deze op de dialoog gebaseerde onderzoeksmethode sluit goed aan op de waarden en werkwijze van stichting Vreedzaam. Dit instrument is in 2021 door ons ontwikkeld, maar willen we nadrukkelijker inzetten in het implementatieproces. De resultaten van dit onderzoek vormen de kernboodschap voor onze communicatie (storytelling).

3. Onderzoek naar hoe jongeren invulling geven aan hun maatschappelijke betrokkenheid

De behoefte aan andere invulling van het begrip democratie, vanuit het perspectief van jongeren, groeit. Niet jongeren in het huidige systeem opnemen, maar jongeren zelf invulling laten geven aan wat hen beweegt/activeert in de samenleving. Zie ook Participatielezing van Femke Kaulingfreks, lector Jeugd en Samenleving InHolland: <https://www.movisie.nl/artikel/femke-kaulingfreks-beschouw-jongeren-expert>

Aanpak: onderzoek doen naar mediatie en conflicthantering onder jongeren en aanbevelingen doen over hoe jongerenparticipatie bevorderd kan worden.

Concreet: samenwerking zoeken met universiteit en onderzoeksplan uitwerken (2024) en partners en financiering zoeken voor uitvoering in 2025.

NB. Onderzoek onderdeel maken van het implementatietraject en jongeren deel uit laten maken van onderzoeksteam (practice what you preach).

4. Uitbreiden klanten- en vriendenkring en financiële basis verstevigen

Met het uitbreiden van de organisatie en activiteiten komt er ook meer druk op de financiering te staan. De huidige projectfinanciering biedt te weinig ruimte voor innovatie en communicatie/netwerken. Naast de huidige, zeer welkome driejarige ondersteuning van Iona-stichting/Lifetree-fonds voor de transitie naar een vreedzame, groeiende en duurzame beweging, is er ook behoefte aan structurele financiering voor ontwikkelruimte om deze beweging te blijven voeden en ondersteunen. We onderzoeken welke financieringsvormen er naast de projectfinanciering mogelijk en wenselijk zijn:

a. Verbinden aan nieuwe opdrachtgevers, zoals bedrijven.

Aanpak: We gaan op zoek naar potentiële partners in ons netwerk die ontvankelijk zijn voor en behoefte hebben aan een vreedzame werkwijze. We streven naar 1 à 2 partners om bijvoorbeeld onderzoek te laten financieren of communicatie te versterken.

Concreet: Workshop Vreedzaam aanbieden aan aantal organisaties die (ook) actief zijn in de wijk, denk aan supermarkten, woningcorporaties, fondsen, AZC's, afvalbedrijven, sportverenigingen, banken, (zorg)verzekeraars, etc. Hierbij kan Utrecht dienen als 'vreedzame' proeftuin. Zie

netwerkorganisaties als MVO Nederland en B Corp voor organisaties die maatschappelijke ambities hebben.

- b. Verbinden aan fondsen die het vreedzame gedachtengoed willen ondersteunen.

Aanpak: In kaart brengen van fondsen die investeren in wijken en jongerenparticipatie. In overleg met Iona-stichting passende financieringspartners benaderen met concreet voorstel.

Concreet: Porticus vragen om jongerenparticipatie-onderzoek te financieren. Ook Goldsmeding Foundation benaderen in het kader van het programma Medemenselijk ondernemen.

- c. Samenwerking met gelijkgestemde maatschappelijke organisaties versterken

Aanpak: inventariseren welke organisaties qua ambitie en aanpak het vreedzame gedachtengoed ondersteunen en welke samenwerkingsmogelijkheden er zijn.

Concreet: samen met organisaties waarmee al een klik is, onderzoeken wat de meerwaarde van samenwerking kan zijn. Denk aan St Terra Nova, NJR, NJI, partners van Iona-stichting.

Planning en fasering

Deze meerjarenstrategie gaat over het verder ontwikkelen van de vreedzame beweging door middel van concrete interventies die gefinancierd worden door de Iona-stichting en eventuele andere financiers. Dit zijn aanvullende activiteiten op de kernactiviteiten van de stichting, zoals de implementatietrajecten, advies, wijktraining, begeleiding en opleiding van wijkcoördinatoren/trainers, communicatie en bedrijfsvoering, die worden gefinancierd uit de opdrachtfinanciering. Dit loopt natuurlijk gewoon door.

Voor de komende twee jaren stellen we de volgende fasering voor:

2024: uitwerken ambitie 1-3 en aanzet doen tot ambitie 4 (einde 2024)

2025: evalueren voortgang en resultaten op ambitie 1-3 en uitwerken ambitie 4.

Daarnaast zullen de volgende doelen van 2023 ook in 2024 en 2025 worden voortgezet:

- Efficiëntere bedrijfsvoering: zie ook bijlage 2 rapportage d.d. december 2023
- Versterking positionering/communicatie
- Communicatieplan, jaarkalender etc
- Groei naar een gezonde organisatie, nu nog (te) kwetsbaar
- Aanscherpen structuur van coaching en uitwisseling tussen trainers/coördinatoren
- Kwaliteitsverbetering (oa ontwikkeling materiaal trainers, etc.)

Discussie

We zijn in 2022 gestart met een ambitieuze versterkingsoperatie die de stichting minder kwetsbaar en de lokale organisaties zelfstandiger en activerend maakt. De actuele politieke ontwikkelingen betekenen voor ons een extra stimulans om het vreedzame denken en doen verder te verspreiden. Bovenstaande ambities en plannen vormen een leidraad voor de komende jaren. Tussendoor zullen we in gesprek met de betrokken partijen onze voortgang evalueren en bijsturen waar nodig, onder het motto: wat kan wél. Daarbij erkennen we de volgende knelpunten:

- Er is niet altijd een geschikte coördinator voor de wijk voor handen, soms 'roeien met de riemen die er zijn', veel wisselingen personeel/aanbestedingen. We zijn afhankelijk van externe invloeden.

- Beleidsbubbels gemeenten kosten ons veel tijd (facturen naar verschillende beleidsterreinen, steeds nieuwe ambtenaren meenemen, moeilijk lange termijn afspraken, eigen eilandjes, politieke klimaat)
- Scholen hebben een te grote (burgerschaps)opdracht, uitdaging hoe het maatschappelijk-pedagogische veld om de school heen mee te nemen in mede-verantwoordelijkheid voor het behalen van de wettelijke (burgerschaps)opdracht: werken aan gezamenlijke pedagogisch-democratisch doel rondom jeugd en ouders.

In onze voortgangsreflectie zullen we steeds de afweging moeten maken hoe we onze afhankelijkheid verkleinen en werken 'waar de energie zit' zodat onze kracht/impact gezond blijft.

Daarnaast zullen we ons voortdurend moeten verhouden ten opzichte van de maatschappelijke ontwikkelingen als polarisatie, armoede en uitsluiting en onze inzet en positionering blijven verantwoorden.

Bijlage 1

Aanzet stroomdiagram 2-jarig implementatie-traject Vreedzame Wijk

